

Rezolúcia o nezávislosti súdnictva

Základné princípy nezávislosti súdnictva, Siedmy kongres OSN o prevencii zločinu a zaobchádzaní s páchatel'mi, Miláno, 26. august – 6. september 1985, Dokument OSN A/COF.121/22/Rev. 1 59 (1985).

Keďže v Charte Organizácie spojených národov národy sveta okrem iného potvrdzujú svoje rozhodnutie vytvoriť podmienky, za ktorých bude možné zachovať spravodlivosť, aby dosiahli medzinárodnú spoluprácu pri podpore a povzbudzovaní úcty k ľudským právam a základným slobodám bez akejkoľvek diskriminácie.

Keďže Všeobecná deklarácia ľudských práv zakotvuje najmä princípy rovnosti pred zákonom, prezumpcie neviny a právo na spravodlivé a verejné prejednanie (prípadu) kompetentným, nezávislým a nestranným súdom, ustanoveným podľa zákona.

Keďže Medzinárodná dohoda o ekonomických, sociálnych a kultúrnych právach, aj Medzinárodná dohoda o občianskych a politických právach zaručujú výkon týchto práv a Dohoda o občianskych a politických právach súčasne zaručuje právo na súdny proces bez zbytočných prieťahov.

Keďže ešte často existuje rozdiel medzi víziou, z ktorej vychádzajú tieto princípy, a skutočnou situáciou.

Keďže organizácia a výkon spravodlivosti v každej krajine musia byť inšpirované týmito princípmi, a je potrebné vynaložiť úsilie na ich úplné premietnutie do skutočnosti.

Keďže predpisy, týkajúce sa výkonu funkcie v súdnictve, by mali umožniť sudcom, aby konali v súlade s týmito princípmi.

Keďže sudcovia sú zodpovední za konečné rozhodnutie o živote, slobodách, právach, povinnostiach a majetku občanov.

Keďže Šiesty kongres Organizácie spojených národov o prevencii zločinu a zaobchádzaní s páchatel'mi svojou rezolúciou 16 vyzval Výbor pre prevenciu a kontrolu zločinu, aby zahrnul medzi svoje priority vypracovanie smerníc, týkajúcich sa nezávislosti sudcov a výberu, odborného vzdelávania a postavenia sudcov a prokurátorov.

Keďže preto je potrebné venovať pozornosť najmä úlohe sudcov vo vzťahu k systému súdnictva a významu ich výberu, vzdelávania a správania vlády by mali vziať do úvahy a rešpektovať v rámci svojej národnej legislatívy a praxe nasledujúce základné princípy, sformulované s cieľom pomôcť členským štátom pri ich úlohe zabezpečovať a podporovať nezávislosť súdnictva, a oboznámiť s nimi sudcov, advokátov, členov výkonných a zákonodarných orgánov a širokú verejnosť. Princípy boli sformulované najmä so zreteľom na sudcov z povolania, ale v prípade potreby platia aj pre prísediach, ak existujú

Nezávislosť súdnictva

1. Nezávislosť súdnictva bude zaručená štátom a zakotvená v ústave alebo národnom práve. Všetky vládne a ostatné inštitúcie sú povinné rešpektovať a zachovávať nezávislosť súdnictva.
2. Sudcovia budú rozhodovať o záležitostiach, ktoré im budú predložené, nestranne na základe faktov, v súlade so zákonom, bez akýchkoľvek obmedzení, neprípustných vplyvov, stimulov, tlakov, hrozieb alebo zásahov, priamych alebo nepriamych, z akéhokoľvek miesta alebo z akéhokoľvek dôvodu.
3. Sudcovia budú mať právomoc nad všetkými záležitosťami súdneho charakteru a budú mať výlučné oprávnenie rozhodnúť, či záležitosť, predložená na ich rozhodnutie, spadá do ich pôsobnosti, definovanej zákonom.
4. Nebude dochádzať k nevhodnému alebo neželanému zasahovaniu do súdneho procesu, a súdne rozhodnutia súdov nebudú podliehať revízií. Táto zásada je bez dopadu na preskúmanie prípadov vyšším súdom alebo na zmiernenie trestov, uložených sudcami, kompetentnými orgánmi v súlade so zákonom.
5. Každý bude mať právo byť vypočutý riadnymi súdmi alebo tribunálmi, používajúcimi určené právne postupy. Tribunály, ktoré nepoužívajú riadne určené postupy súdneho konania, nebudú vytvorené, aby nahradili súdne právomoci, patriace riadnym súdom alebo súdnym tribunálom.
6. Princíp nezávislosti súdnictva oprávňuje a vyžaduje od sudcov, aby zabezpečili spravodlivý priebeh súdneho konania a rešpektovanie práv jeho účastníkov.
7. Každý členský štát je povinný zabezpečiť dostatočné zdroje, aby umožnil sudcom riadne plniť ich funkcie.

Sloboda prejavu a združovania

8. V súlade so Všeobecnou deklaráciou ľudských práv sudcovia majú ako ostatní občania právo na slobodu prejavu, vyznania, združovania a zhromažďovania; avšak za predpokladu, že sudcovia pri výkone týchto práv budú vždy postupovať tak, aby zachovali vážnosť svojho úradu a nestrannosť a nezávislosť súdnictva.
9. Sudcovia budú mať právo vytvárať a vstupovať do združení sudcov alebo iných organizácií s cieľom zastupovať ich záujmy, podporovať ich odborné vzdelávanie a chrániť ich sudcovskú nezávislosť.

Kvalifikačné predpoklady, výber a vzdelávanie

10. Osoby vybrané pre funkciu v súdnictve budú bezúhonní a spôsobilí jednotlivci s požadovaným výcvikom alebo kvalifikáciou v oblasti práva. Každá metóda výberu sudcov bude chrániť pred vymenovaním sudcov z nesprávnych pohnútok. Pri výbere sudcov osoby nebudú diskriminované z dôvodu rasy, farby pleti, pohlavia, náboženstva, politického alebo iného názoru, národného alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodinného pôvodu alebo stavu, s výnimkou požiadavky, aby uchádzač o funkciu v súdnictve bol občanom príslušnej krajiny, ktorá nebude považovaná za diskriminačnú.

Podmienky služby a výkon úradu

11. Funkčné obdobie sudcov, ich nezávislosť, bezpečnosť, primeraná odmena, podmienky výkonu služby, dôchodky a dôchodkový vek budú vhodne zabezpečené zákonom.
12. Sudcovia, vymenovaní aj zvolení, budú mať zaručený výkon úradu až do dosiahnutia povinného dôchodkového veku alebo uplynutia ich funkčného obdobia, ak existuje.
13. Povýšenie sudcov tam, kde tento systém existuje, musí vychádzať z objektívnych faktorov, najmä spôsobilosti, bezúhonnosti a praxe.

14.Prideľovanie prípadov sudcom na súde, ku ktorému patria, je vnútornou záležitosťou súdnej administratívy.

Zachovávanie služobného tajomstva a imunita

15.Sudcovia budú viazaní povinnosťou zachovávať služobné tajomstvo v súvislosti so svojimi rokovaniami a dôvernými informáciami, ktoré získajú počas plnenia svojich povinností, s výnimkou verejných konaní, a nebudú nútení, aby svedčili o týchto záležitostiach.

16.Bez dopadu na disciplinárne konanie alebo právo na odvolanie alebo odškodnenie od štátu, v súlade s národným právom, sudcovia musia mať osobnú imunitu proti civilným žalobám pre peňažné škody, nesprávne konanie alebo opomenutie pri výkone svojich sudcovských funkcií.

Disciplína, pozastavenie funkcie a odvolanie

17.Obvinenie alebo sťažnosť, podané na sudcu v jeho sudcovskej a profesionálnej funkcii, budú spracované rýchlo a spravodlivo na základe vhodného postupu. Sudca bude mať právo na spravodlivé vypočutie. Preskúmanie záležitosti v počiatočnom štádiu zostane dôverné, ak sudca nepožiadá o opak.

18.Sudcovia budú podliehať pozastaveniu funkcie alebo odvolaniu len z dôvodov neschopnosti alebo správania, ktoré ich robí nevhodnými pre plnenie ich funkcií.

19.Všetky disciplinárne konania, konania o pozastavení funkcie alebo odvolaní budú rozhodnuté v súlade s platnými normami etického správania sudcov.

20.Rozhodnutia v disciplinárnych konaniach, konaniach o pozastavení funkcie alebo odvolaní musia podliehať nezávislému preskúmaniu (vyššími súdmi). Toto pravidlo nesmie platiť pre rozhodnutia najvyššieho súdu a rozhodnutia (orgánov) zákonodarnej moci v trestnom konaní proti verejnému činiteľovi alebo podobnom konaní.